

MATERIAIS DE TRABALLO SEMANA DO 14 AO 17 DE ABRIL

Bos días a todos e todas!

Como sabedes o confinamento vai ter que prolongarse máis tempo. Ata que teñamos novas instrucións de como proceder no terceiro trimestre seguiremos facendo actividades de repaso.

Para levar mellor esta situación tan particular tratade de establecer rutinas de tarefas, canto máis tempo esteamos ocupados menos tempo estaremos preocupados e con pensamentos negativos, mais tamén é importante que saquedes tempo para vós mesmos ó longo do día.

*En relación co alumnado que suspendeu a 2ª avaliación recordarvos que tedes pendente a entrega dos traballos obrigatorios (Traballo do libro de lectura e actividades das páxinas 107 e 109). Ide facendoos estes días para enviarmos cando a plataforma do colexio estea en funcionamento.

Moito ánimo, xa queda menos!

- Enlaces aos dicionarios en rede:
DICIONARIO DA REAL ACADEMIA GALEGA <https://academia.gal/diccionario>
DICIONARIO DA XUNTA DE GALICIA <https://digalego.xunta.gal/>
- Seguíde repasando a conxugación verbal a través dos xogos da web **O XIMNASIO DOS VERBOS** <https://lorientado.github.io/XimnasioDosVerbos/>, seguindo a ruta: menú, xogos, alternancia vocálica ou verbos irregulares.

REPASO: COLOCACIÓN DO PRONOME ÁTONO

A regra xeral é situalo **despois do verbo e unido á forma verbal e nunca pode encabezar un enunciado** (INCORRECTO: **Nos dixo que viñas*). Non obstante, hai casos como os seguintes en que se antepón ao verbo:

- Nas oracións subordinadas: *Dixo que o intentara.* / *Non irá se llo prohiben.*
- Nos enunciados con marcas de negación: *Nunca nolo dixo.* / *O porteiro nin a viu.* / *Non te pases.* / *Ninguén llo encargou.* / *Nada lles pedín.*
- Nas interrogativas directas, cando comezan con pronome interrogativo: *Quen a veu ver?* / *Cando vos coñecestes?*
- Nos enunciados exclamativos, se hai un pronome exclamativo ou outra partícula antes: *Como me quere!* / *Canto lle rogou!*
- Nos enunciados desiderativos, sempre que haxa algún elemento non verbal antes do pronome: *O mar te asolague.* / *Oxalá nos volvamos ver.*
- En moitas oracións iniciadas por adverbios como: *bastante, demasiado, moito, pouco, máis, menos, aínda, mesmo, incluso, ata, só, soamente, unicamente, nunca, xamais, endexamais, sempre, igual* ('se cadra'), *velaí, velaquí, decontado, axiña, pronto, logo* ('axiña'), *rapidamente, disque, seica, quizais,*

posiblemente, seguramente, case, onde, sequera, tamén, tanto, xa... (Axiña llo contamos. / A roupa sempre a compro en centros comerciais. / Xa o trouxeron? / Aí o tes.)

- **Non obstante**, hai outros que **non provocan a anteposición**: *antes, despois, ademais, amodo, antano, hogano, antes, hoxe, mañá, pasadomañá, daquela, entón, outrora, dentro, fóra, se cadra, ao mellor...*, así como varios rematados en *-mente* que modifican a oración enteira (*afortunadamente, finalmente, paralelamente...*). (Antes díxome que si./ Hoxe dixéronlle que si./ Afortunadamente dixéronlle que si.)
- Por regra xeral, indefinidos ou cuantificadores como *todo, pouco, tanto... que, alguén, algo calquera, propio, ambos, canto...* provocan a anteposición do pronome. (Todo o mundo te viu./ Algo vos deixán./ Calquera che pode dar esa información.)
- As oracións coordinadas seguen as regras xerais. Non obstante, os nexos coa partícula *que* (*senón que, aínda que, só que*, etc.), e os distributivos *xa... xa, ben... ben, quer... quer, ora... ora*, provocan a anteposición ao verbo (*Non o pediu, senón que o roubou*).

ACTIVIDADES

1. Pon, nos espazos marcados en que acaian, os pronomes que aparecen entre parénteses. Pode haber máis dunha posibilidade correcta nalgúns casos; fai os cambios necesarios nas formas verbais para a opción que elixas.

- Non ___ souben___ pedir___ correctamente (llo).
- ___ queres___ botar___ auga aos convidados (lles), ou esperas que ___ bote___ eu (llela)?
- Nada ___ parece___ ben (lle) e todo ___ toma___ a mal (o).
- Demasiado ___ deron___ (lle) os pais ao fillo para o ben que este ___ portou___ con eles (se).
- E, daquela, ¿___ comentaron___ (che) que ___ viran___ (o) na festa cos da súa clase?
- ___ terás___ que ___ levar___ (o) ao taller, se ___ está___ a fallar seguido (che).
- Cantas veces ___ vin___ (me) eu en situacións peores, e mais non ___ queixei___ (me)!
- Hoxe ___ erguín___ ben pola mañá (me), pero despois ___ comezou___ a entrar o frío (me).
- Se ___ chega___ a dicir___ antes (llo), igual ___ facía___ (o).
- Nunca na vida ___ vin___ (me) en lance semellante ao que ___ pasou___ (me).

2. Corrixe os erros que atopas nos seguintes enunciados.

- A el falar lle gusta falar moito de que hai que ser valentes e solidarios, pero me dá a min que á hora da verdade nos vai deixar plantados en canto véñannos as primeiras dificultades.
- Atopámonos moi tristes, pois nos vimos dun día para outro sen todos os cartos que lle prestamos e que en principio nos ía devolver.
- Túa nai se parece moito a unha señora que vendíanos o pan cando viviamos en Suíza.

- Toda a xente se ten que botar á rúa para protestar polo trato que estannos a dar moitos destes banqueiros e magnates.
- Se llos reclamarades antes, agora quizais os tiverades.
- Se llos reclamarades antes, agora os teríades.
- Mentres o tomemos con humor e con alegría, nos irá ben.

REPASO: O VERBO

(Para facer estes exercicios botade man dos dicionarios en liña, buscade o verbo en infinitivo e pinchade en CONXUGAR para que apareza todo o paradigma verbal.)

3. Cubre os ocios cos tempos dos verbos que se reflicten entre parénteses.

- Antes nós _____ (imperf. ind. moer) o gran no muíño e _____ (imperf. ind. traer) os sacos de fariña.
- Teu irmán _____ (pres. ind. roer) o churrasco ata o óso, pero eu non o _____ (pres. ind. roer), que prefiro comelo con garfo e coitelo.
- Ti non te _____ (pres. subx. abstraer) e vós non _____ (pres. subx. desoír) os consellos dos guías.
- Collo café xa moído ou _____ (pres. ind. moer) os grans de café no muíño eléctrico?

4. Detecta os erros que aparecen nos seguintes enunciados e corríxeos.

- Dóome de non lle tirar proveito a que de cativos sobresaíamos en tenis e natación. _____
- Se desoio o dentista e roo todos os días gomas de mascar, é probable que contraiga carie. _____
- Aínda que vos proian ou vos doan as mans, non decaíades e seguíde remando. _____
- Non me oíades? Dicia que oigades o que oigades, non vos distraíades. _____

5. Escribe as formas conxugadas que se piden dos seguintes verbos.

2.ª pers. pl. do pret. imperf. de *esvaer* _____

1.ª pers. sg. do pres. de ind. de *corroer* _____

2.ª pers. pl. do pret. imperf. de *remoer* _____

1.ª pers. sg. do pres. de ind. de *desoír* _____

6. Completa co presente de indicativo ou co imperativo dos verbos entre parénteses.

- (Subir) _____ esa cadeira ao faiado cando poidas.
- Se (tusir) _____, fai o favor de poñeres a man diante da boca.
- É un bo coche, pero (consumir) _____ moito.

- Se non (durmir) _____ nada polas noites, mellor que vaias ao médico.
- Se eses lerchos te (ferir) _____ con esas parvadas, é que ti tes menos sentido ca eles.
- (Durmir) _____, meu meniño, que xa é tarde.
- A empresa (desmentir) _____ que vaia haber despedimentos.

EXPRESIÓN E COMPRENSIÓN ESCRITA

7. Le o seguinte texto e busca no dicionario as palabras que descoñezas.

Uf

Entrou na cafetería, prendeuse naqueles ollos, asombrouse e soubo que atopara algo... Fixo *uf* e comezou a..., mirouna outra vez e comezou a amala, a querela, pensou, e sentou á mesa máis achegada á cafeteira e sentiu... *uf*, que comezaba a...

–Ola –dixo ela–, que queres?

–Quero... macela.

Ao día seguinte entrou á mesma hora e ela seguía alí e sentiu que, *uf*, que a quería, en serio, pensou.

–Ola –dixo ela–, que queres?

–Quero... tila.

Ao terceiro día continuaba queréndoa e comezou a imaxinar e a necesitar, ao mesmo tempo, que ela estaba, que ela estivese, comezando a sentir iso tamén, *uf*.

–Ola, que queres –dixo ela.

–Quero... te –dixo el.

Ela abriu os ollos preguntando *Como?* e el dixo outra vez en baixiño *Quero... te*. E dixo *Quero... te* ao día seguinte e ao cuarto día tamén dixo *Quero te* e entón ela díxolle cos ollos *Eu tamén*.

SÉCHU SENDE, *Made in Galiza* (adaptación)

8. Explica en que consiste o malentendido que precipita o final desta narración.

9. Marca que tipo de texto narrativo é o anterior.

Noticia.

Conto.

Diario.

10. Responde.

- O narrador relata só os feitos obxectivos ou coñece o mundo interior dos personaxes?
- Participa ese narrador dos feitos que relata?
- De acordo co anterior, ante que tipo de narrador nos atopamos?

11. Procura no texto algún termo da mesma familia ca cada un dos seguintes.

• amor

• café

• horario

- Agora engade unha palabra máis a cada unha das familias anteriores.